

1e Turap 2021

17-06-2021

1.2 Maatschappelijke ondersteuning

1.2.1 Kostprijsverhogende BTW Maatwerkbijdrage Doorontwikkeling Sociaal domein € 21.200 nadeel (structureel € 16.300 vanaf 2022)

Bij de primitieve begroting voor 2021 zijn extra middelen toegekend voor de doorontwikkeling van de uitvoering van het sociaal domein. Op basis van de werkelijke uitgaven in 2020 is een herverdeling van de middelen ontstaan voor de betreffende taakvelden waarvoor deze worden ingezet. Voor 2021 wordt vooralsnog dezelfde verdeling qua inzet verwacht. Daarbij is een aantal taken vanuit de BTW wetgeving als niet-compensabel aangemerkt. Als gevolg hiervan leidt dit tot een kostprijsverhogend effect van € 21.200.

1.2.2 Dak- en thuisloosheid € 32.100 neutraal, dekking gemeentefonds (incidenteel)

Het kabinet wil dak- en thuisloosheid zoveel mogelijk voorkomen. Het kabinet stelt voor de aanpak een financiële impuls beschikbaar van in totaal € 200 miljoen voor 2020 en 2021. € 135 miljoen wordt verdeeld over 2020 en 2021 verdeeld over de centrumgemeenten. De overige gemeenten, waaronder ook Uithoorn ontvangen in 2020 een bedrag van € 17.628. En in 2021 een bedrag van € 32.051. Het bedrag van € 17.628 is bij de slotwijziging van 2020 aangevraagd. Het resterende bedrag van € 32.051 voor 2021 is nodig om de regionale aanpak voor dak- en thuislozen met de regiogemeenten verder vorm te geven.

1.2.3 Wmo-maatwerkvoorzieningen € 600.000 nadeel (structureel)

De uitgaven voor wmo-maatwerkvoorzieningen zien we de afgelopen jaren stijgen. Hiervoor zijn in de P&C-documenten verklaringen gegeven. Op dit moment is de inschatting dat in 2021 een aanvullend budget van € 0,6 mln nodig is om de wmo-maatwerkvoorzieningen zowel kwantitatief en kwalitatief op hetzelfde niveau te houden als in 2020. Wel moet hierbij de kanttekening gemaakt worden dat we nog te vroeg in het jaar zitten om met zekerheid te zeggen hoe groot de overschrijding zal zijn. Er kan niet worden uitgesloten dat dit bedrag nog oploopt gezien het aantal hieronder genoemde onzekere factoren. Het bedrag van € 0,6 miljoen is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	Bedrag
Hulp bij huishouden	€ 280.000
Individuele begeleiding	€ 250.000
Woon voorzieningen (woningaanpassingen en hulpmiddelen)	€ 70.000
Totaal	€ 600.000

Deze stijgende lijn is voor een groot deel te wijten aan landelijke maatregelen die we hieronder nader zullen toelichten: de invoering van het abonnementstarief, het overheidsbeleid om langer thuis te wonen en de invoering van de Algemene Maatregel van Bestuur reële kostprijs.

Het abonnementstarief

Sinds 1 januari 2019 is het abonnementstarief voor wmo-maatwerkvoorzieningen ingevoerd. Dit betekent dat een inwoner een vaste en maximale eigen bijdrage van € 19 per maand betaalt ongeacht het aantal voorzieningen, de kosten van de voorzieningen en het inkomen van de inwoner. Voor de invoering van het abonnementstarief werd een eigen bijdrage betaald gebaseerd op aantal voorzieningen, het inkomen en vermogen van de inwoner en eventuele partner, de samenstelling van het huishouden en de kosten van de

ondersteuning. Door de invoering van het abonnementstarief zijn deze criteria te komen vervallen, ervaren professionals in de gemeente dat inwoners meer een beroep doen op wmo-ondersteuning van de gemeente waarbij zij (indirect) aangeven dat dit goedkoper is dan zelf ondersteuning te regelen. Dit wordt ook wel de aanzuigende werking van het abonnementstarief genoemd en de verwachting is dat deze niet stopt. Het blijft te allen tijde aantrekkelijker om ondersteuning via de wmo-maatwerkvoorzieningen te verkrijgen dan dit zelf te bekostigen. Het abonnementstarief geldt voor alle wmo-maatwerkvoorzieningen die de gemeente verstrekt.

Beleid Langer thuis wonen

Landelijk is ingezet op langer thuis wonen. De overheid heeft de afgelopen jaren verschillende maatregelen genomen om dit te bewerkstelligen. Zo kon je voorheen eerder een plek krijgen in een verzorgingshuis (vanaf zorgzwaartepakket 3), waar dit tegenwoordig pas veel later kan (vanaf zorgzwaartepakket 5). Dit betekent dat ouderen met een achteruitgaande gezondheid de daarbij horende beperkingen aanzienlijk langer moeten thuis wonen. De invoering van dit beleid zorgt ervoor dat meer inwoners afhankelijker zijn van wmo-maatwerkvoorzieningen zoals hulp bij het huishouden en/of individuele begeleiding. Op basis van de demografische opbouw van Uithoorn zal deze groep ook alleen maar groter worden (vergrijzing).

Reële kostprijs

Inds 2017 is de Algemene Maatregel van Bestuur Wmo reële kostprijs 2015 (AMvB Wmo 2015) van kracht. De Wmo verplicht de gemeenteraad tot het stellen van regels voor een goede verhouding tussen de prijzen en kwaliteit van een voorziening. De AMvB heeft betrekking op alle Wmo-voorzieningen met uitzondering van hulpmiddelen en woonvoorzieningen. Het toepassen van de AMvB en het hieraan gekoppelde onderzoek naar een reële kostprijs, heeft geleid tot aanzienlijk hogere tarieven bij zowel hulp bij huishouden en begeleiding. Dit is een trend die landelijk wordt waargenomen.

Voor bij hulp bij huishouden is er daarnaast jurisprudentie aanwezig die verplicht om de reële kostprijs vanaf aanvang van het contract gedurende de contractperiode te indexeren conform de cao-ontwikkelingen van deze sector.

Inzet zwaardere vormen van ondersteuning

et name bij individuele begeleiding zien we de afgelopen twee jaar een verdubbeling van de inzet van zwaarste vorm van begeleiding. Een vermoeden is dat dit te maken heeft met de gevolgen van de coronacrisis, toenemende complexe casuïstiek, beleid langer thuis wonen en de toenemende woningnood. Een nadere analyse vindt momenteel plaats.

Onzekere factoren

De Wmo is een open einde regeling. Dat betekent dat de gemeente verplicht is om zorg voor aan inwoners die dat nodig hebben toe te kennen. Veel normen en kaders voor verstrekkingen van de wmo zijn vastgelegd in wetgeving en opgelegd door het Rijk. De mogelijkheden om te sturen op de uitgaven zijn daardoor beperkt.

Woonhuisliften zijn dure en incidentele voorzieningen. Zes eerder verstrekte woonhuisliften zijn afgeschreven en kunnen niet meer worden onderhouden door de leverancier. De betreffende eigenaren zijn hiervan op de hoogte gesteld. Inmiddels heeft dit ertoe geleid dat 1 aanvraag voor een nieuwe woonhuislift is ontvangen en toegekend. Mogelijk volgen er dit jaar nog meer. De huidige Cao voor hulp bij het huishouden loopt tot en met 31 augustus 2021. Voor de periode daarna is er nog geen CAO afgesloten en daardoor is ook niet bekend

met welk percentage de lonen worden verhoogd. Dit percentage moet de gemeente, zoals eerder benoemd op basis van jurisprudentie, hanteren voor de indexering van de tarieven door gemeenten. Op basis van de afgelopen jaren zien we telkens een grotere toestroom tussen de 10 en 20 procent. Het is moeilijk in te schatten hoeveel de toename dit jaar zal zijn. Wanneer sprake is van uitgestelde zorg voor de corona maatregelen die in 2021 alsnog moet worden ingezet is de kans op een grotere toestroom aanwezig. Wij blijven deze onzekere factoren monitoren en komen indien nodig hierop terug in de tweede turap.

1.2.4 Flexibele schil sociaal team € 150.000 nadeel (structureel, vanaf 2021 € 100.000)

Voor 2021 is in de begroting een bedrag van € 99.512 beschikbaar voor een flexibele pool van het sociaal team. Eigenlijk heeft de flexibele pool als doel om pieken in het werk van de casusregisseurs en eventuele vervangingsvraagstukken van regisseurs op te vangen en regelruimte te creëren bij onverwachte gebeurtenissen.

Inmiddels krijgen we steeds meer zicht op de gevolgen van de decentralisatie van de jeugdzorg en zien we dat het aantal casussen en de complexiteit van de casuïstiek, toeneemt. Zaken die in het vrijwillig kader opgepakt kunnen worden liggen niet langer bij de jeugdbescherming maar binnen het sociaal team van de gemeente. Vanwege de complexiteit kosten casussen meer tijd, hebben ze een langere doorlooptijd en moeten we soms in duo's optreden omdat ze te risicovol zijn om alleen op te pakken. De flexibele schil neemt hierin inmiddels een belangrijke rol.

Verder is er sprake van wachtlijsten bij de hulpverlening en voor allerlei vormen van (begeleid) wonen. Dit heeft tot gevolg dat inwoners lang moeten wachten op hulpverlening. Dit leidt tot incidenten waarbij het sociaal team verantwoordelijk is voor het herstellen van de veiligheid. Daarnaast zijn er meer incidenten in gezinnen door de Corona maatregelen. Dit leidt tot langere doorlooptijden van casussen omdat hulpverlening zich niet alleen kan richten op de oorspronkelijke hulpverleningsdoelen maar ook aandacht moet besteden aan de incidenten.

Dit alles betekent dat de vast formatie aan casusregisseurs (5,22 fte) onvoldoende is voor de bijna 100 casussen die er spelen binnen Uithoorn/De Kwakel. In de begroting is 1,56 fte beschikbaar aan flexibele schil tot 1-7-2021. Om de wachtlijst zo beperkt mogelijk te houden en de incidenten vanwege Corona het hoofd te bieden, is eind 2020 besloten om de bezetting van de flexibele schil met 0,78 fte op te hogen naar 2,33 fte. Deze uitbreiding is gefinancierd door het budget wat beschikbaar was voor de periode van 1-5-2021 tot 1-7-2021 beschikbaar te stellen. Het budget voor de inhuur van de flexibele schil is hiermee op 1-5-2021 volledig uitgeput.

We verzoeken een budget van € 150.000 beschikbaar te stellen om de flexibele schil van 2,33 fte gedurende geheel 2021 te continueren. Omdat we verwachten dat de decentralisatie van de jeugdzorg zich verder doorzet en de gevolgen van de coronacrisis nog meerjarig doorwerken in de kwetsbare gezinnen, wordt in de begroting 2022 een voorstel gedaan voor een meer structurele oplossing.

1.2.5 Subsidieregeling compensatie coronakosten € 254.200 neutraal, dekking overheveling 2020 (incidenteel)

Vanuit het Rijk zijn in 2020 via het gemeentefonds middelen overgekomen om organisaties op het gebied van cultuur, buurthuis en jeugd te compenseren voor geleden schade in 2020 door Corona. Niet bestede inkomsten voor Corona vanuit het gemeentefonds zijn